

Ex libro tempore gratioris Aliphanis domini
Stella clericorum. *Wyni*
penensis

INC

14902

Tractatus qui stella cle ricorum inscribitur foeliciter incipit.

Quasi stella matutina in medio nebus
le. idest peccatoris. Proprietates huius
stelle matutine possunt referri ad que
libet doctorem fidei idest sacerdotem et
continentur in his versibus.

Lucis splendorem fert secum fert quoque rorem.
Ingens dat letum vigilansque decem precit ipsum.
Solein defectum lune comitans hyemisque.
Tempore lucefcit cedens estate quietit.
Glosa. Lucis splendorem fert seculi. ut ibi. Vos estis miseri
di. Fert quoque rorem. s. in predicatione. ut ibi. Tenebrosa
aqua in nubibus aeris. Ingens est. ut ibi. Ecce sacer
dos magnus. Dat letum. i. facit letum audientem predicatione
nem qui est in tenebris ignorantie. Vigilansque dicitur. ut ibi.
Beatus servus quem est venerit dominus inuenerit vigilan
tem. Decemque dicuntur scilicet per bonam famam et ho
nestam conversationem. Prelet ipsum solem. i. chris
tum qui est verus sol iusticie. Sicut miles dominum
suum precedit inimicos occidendo suo gladio acuto ut
mortui mundo vivant christo. Defectum lune comi
tans. idest sancte ecclesie per compassionem. Unde
quis infirmatur et ego non infirmor. Hyemisque tem
pore lucefcit. idest in tempore tribulationis apparet
in calore fidei. Cedens estate quietescit scilicet in ven
te a seruoze luxurie et ceteris vitis. Unde. Qui po
tuit transgredire non est transgressus. Salomon. Me
mento creatoris tui et. Apostolus. Divisiones mini
strantium sunt in ecclesia dei scilicet actui contem
plativi et prelati. unusquisque in sua vocatione et in suo

ordine vel ministerio vel officio intendat ut vltuo-
 se et fideliter in vinca mea operetur. Unde Crisostomus.
 Multi sunt prelati siue sacerdotes nomine: sed pauci sunt
 dignitate. Et apostolus. Melius est paucos et utiles quam mul-
 tos et inutiles. Lucas. Messis quidem multa: operarii
 vero pauci. scilicet fideles et veri. Hieronymus. Si charitas
 facit precius in rebus honestis nihil carius deo et om-
 nibus habetibus rationem bono et vtili pastore. Ioannes.
 Pastor bonus animas suas ponit pro ouibus suis. Et
 iter dictum est petro. Petre amas me. Glosa. Amas me
 plusquam tuos cognatos et amicos: plusquam res tuas tempo-
 rales: plusquam teipsum: pasce oues meas. Et in euangelio
 Qui amat animam suam plusquam me non est me dignus
 Aplos. Erunt homines seipsum amantes. Illi dicuntur
 seipsum amare qui sui honorem et comodum plus diligunt
 quam honorem dei. Augustinus in libro de doctrina christia-
 na. Illi vero deus diligit qui nihil aliud quam vel nomen
 dei glorificetur exercet. Unde iam pauci volunt susci-
 nere propter christum paupertatem contemptum dolo: sed
 cupiunt diuinos honores et inuilitates huius mundi.
 Tales enim non suscipiunt curas animarum vel prelatur-
 ras propter onus vel propter iugum domini sed propter hono-
 rem. Cura enim animarum non debet honori sed oneri.

Questio triplex est quomodo sacerdos
 vel pastor curam suam intraverit vel quomodo
 in ea vixerit vel qualiter eam vixerit vel patrimonium
 crucifixi expenderit vel propter quam finem eam susceperit.
 vel ut pascat gregem sibi commissum verbo et bono ex-
 emplo: vel pascat a grege. Unde hoc nomen pastor
 derivatur ab hoc verbo pasco pascis: et non a pascor
 pasceris. Unde illud Ezechiele. Pascebant pastores semet
 ipsos et greges meos non pascebant.

Ita vltima enim ratiōe reddenda dicit ioseph
id est christus qui est verus ioseph fratribus suis
scilicet ecclesiaz. Amen dico vobis non videbitis fa-
ciem meā donec adduxeritis fratrem vestrū in iherosolimam.
Glosa. qui minimū requirit non obliuiscit maiorem.
Et illud. Sanguinē eius. i. aiaz eius de manu tua re-
quirā. Bre. De moribus digni sunt negligentes pasto-
res quot negligūt aiaz. Unde videat quisq; pastor vel
sacerdos quomodo curā suam intrat vel quomodo
eam regat vel qualiter in ea viuat: vel ppter quē finē
eam suscipit: vel quomodo patrimoniu crucifiri vt di-
ctū ē expēdat ne a dño ei obliuiscatur in reddendo rōnē
yronicē. amlec. s. tēporalisi rex et non aiaz quomodo
huc intrasti non habens vestez nuptialē. i. charitatē:
q; nō ppter charitatē: id est deū qui est vera charitas
curā tuā intrasti vt gregē tibi cōmissam pasceres ver-
bo et hono exēplo: s; vt pascereris ab eo id est negli-
gens et ociosus vt viuēs luxuriose et obtumescēte dicat
dñs. Ligatis manibus ne possit defendere: et pedibus
ne possit fugere. p̄ferte eum in tenebras exteriores. i.
cōtinuo ppetue vrcutes: q; plus dilexit lucrū tēpo-
rale q̄ animaz pro quibus filius dei mortē sustinuit. Et
quia hic vixit deliciose et totus suspirat in peccatis
totus suspiret eternaliter in penis. Et quātū gloriā-
tus est in delicijs vite huius tantū locū dante ei in tor-
mentis et facite eū montē in inferno et ardeat vt oleū
in flamma. Unde ysa. Apportari te faciā sicut gallus
gallinaciū qui portatur de foro eū pedib; sursum ere-
ctis et demisso capite et decoquitur in olla: sicut deco-
quē in olla gehēnali varijs cruciatibus vt pena cor-
respondeat culpe: q; nō cāstati nō generasti et cō alijs
maior reputaris: sicut gallus gallinaciū maior alijs.

Quam beneficium alicui porrigitur valde gaudet sed non querit primo quis sanctorum sit patronus in ecclesiis: sed quantum valeat in temporibus. Cui de iam panem curat quomodo curam suam suscipiunt vel intrat aut qualiter eam regat vel in eam uant fin deum. nec symoniam abhorrent: sed heu iam in pluribus dñat. *Br.* Siquis intentioe gradus ecclesiasticos vel beneficia querit ut tñ habeat vite necessaria hie peruerso ordine vult celestia mereari. Longe enim melius esset mendicare vel strare vnde viveret. Unde *Job.* Qui non intrat possit in ouile. i. xpm: sed ascendit alium de ille fur est et latro. Fur est futando sibi virtutes ab alijs. Patro est occidendo animas. Fur non venit nisi ut furetur mactet et perdat. Futetur virtutes et mactet corpus et perdet animam in gehennam ignis.

Qui libet pastor et sacerdos in se tenetur habere tria. scilicet scientiam: eloquentiam et bonam vitam. Scientiam debet hinc diuinorum librorum ac eorum intelligentiam in quibus deus cognoscat se et alios. *Uñ Ber.* Multi multa sciunt seipos aut nesciunt. Quis seipm non cognoscit nihil scit. Hec est enim perbatissima scia inter philosophos seculares: dicit enim. cognosce teipm. *Uñ Aug.* in libro de scia tri. dei pferet scientie celestium terrestre infernorum ppiam cognoscere infirmitatem. *Uñ et Ber.* Dhe da mihi scire te cognoscere me diligere te. Eloquentiam debet habere discretam ut ea que scit et intelligit alijs predicet ne ascondat pecuniam dñi sui. i. sit carnis mutus in domo. i. ecclesia. Unde *ysa.* Clama ne cesses et annuncia populo meo scelera eorum. *Lulius.* Melius est loqui copiose et prudenter q̄ aliquid sine eloquentia ac curatissime excogitare. idē eloquentia est scientia recte pferendi ex cogitatione cōi omni ver

boꝝ ⁊ pondere sententiarꝝ. Idem efficaciꝝ ē audire q̄
 audiri. Unde gre. In scia sacerdotis nec est venia nec
 excusatio. Dani. alibi. Ezel. Qui alit docti fuerit sul
 gebāt quasi splēdor firmamenti. i. solis. ⁊ qui ad iusti
 ciā eruditit multos quasi stelle in perpetuas eternita
 tes. Et apls. Duplici honore honorādi sunt sacerdo
 tes p̄mo ppter officij dignitatē. scdo ppter doctrinā
 p̄cipue illi q̄ fideliter laborāt in euāgelio: q̄ ordo fide
 lisi p̄latoꝝ ē p̄cipuꝝ. Altā bonā tenet h̄c sacerdos: vt
 q̄ ore p̄dicat ope cōplacet actu. i. cepit iesus facere ⁊
 docere. Hier. Quid enī aliud ē bene loq̄ aut p̄dicare
 ⁊ puerse viuere q̄ p̄p̄rio ore seipm condēnare. Vigē.
 Qui alit non instruit seipm docere nō pōt. Etc. Nō in
 verborꝝ splēdore p̄dicatoꝝ glorie sed in ope virtutum.
 Hic. decoris est lapsus mansi porrigere adiutricē ⁊ er
 rātibus ostēdere iter veritatis. Bre. Bonus doctor ē
 qui humiliter seruat disciplinam ⁊ p̄ disciplinā nō in
 currit supbiā. Criso. Vis bonꝝ appatesce circa vitā tu
 am esto austerus circa alioꝝ pctā esto benignus. Au
 diāt te hoies p̄a mandātem ⁊ graula facientē. Bre.
 Cuius vita despicit̄ restat vt eius sermo contemnat̄.

Quinis enī pastor siue sacerdos sit scdulus in cu
 ria sibi commissā ⁊ in ambo fidelis predicator:
 vt prece dñi. vt paret dño plebē p̄fectā in chatedra. vt
 pius ⁊ discretiꝝ iudex in cōfessione mediator inter de
 um ⁊ pctōrē. Et Crisost. Nō erramꝝ modicā peniten
 tiā inuigētes. Nōne melius ē p̄p̄l miam reddere ra
 tionē q̄ prop̄l crudelitatem. Nā vbi paterfamilias ē
 largus dispensator eius nō debet esse tenax. Sed deus
 ē benignus. vt quid sacerdos austerius. Sit etiam sa
 cerdos vel pastor pius in afflictioꝝ uni compassione ⁊
 hospitalite ⁊ elemosynarum p̄posse largitione duꝝ

4
plci scilicet corporali & spiritali. Spiritualis conti-
netur in hoc versu.

Corripi parco precor doceo fero consulo solo.

Corripi errantem: parco inimicis: pcor: pro inimicis
doceo insipientes: fero sustinetes: consulo pusillanimes
solo: tribulatos. Co: po: alie continet in hoc versu.

Colligo pote cibo redimo tego visiro cendo.

Sunt etiam septem species elemosyne. Prima est quam homo sibi
ipso dat. Vbi Salo. Misereere aie tue placet deo. Idem

Qui sibi neque cui bonus. Secunda elemosyna ponit su-
pra pedes domini quam dat hospitalium medicantibus et pe-
grinis et hospitibus in hospitio colligendo propter deum

Vbi Ysa. Frange esurienti panem tuum. Augustinus. Elemosyna
est unguentum quo maria magdalena unxit pedes

domini. t. pauperes qui sunt in membris eius vixit pedes
domini in gremio domini qui dat leprosis infirmis et captivis

precipue inter paganos. Unde Eccle. Abscondite ele-
mosynas in sinu pauperum. Quarta ponitur in manus

domini quam homo dat viduis et orphanis et illis quos
pudet medicare: et qui magni defectum sustinet propter

honoris temporale precipue alit quam dat amicis et cognatis
et indigentibus. Vbi illud. Carnem tuam ne despexeris

Cato. Ignosce tibi tu noli proponere notis. Quinta est
que ponit supra cor dominicum homo dimittit offensas sibi

illatas verbis iniuriis et rebus ablatas. Vbi. Dimitti-
te et dimittet vobis. Sexta ponitur in os domini quando

quis offert ad aram pro posse suo de rebus iuste acquisi-
tis ubi offert sacrosanctum corpus domini pro salute vni-
us et mortuorum. Et cum quis dat sacerdotibus elemo-
synam cuiuslibet professionis vel calicem vel dat orna-
mentum et decorum domini. Unde apulus. Operemur

bonum ad omnes dum tempus habemus. maxime autem

Ad domesticos fidei & doctores. Scilicet sacerdotes qui sunt illi
luminatores fidei. Septima est cum qui Christus totum vestit qui
dat pro mortuis qui sunt in purgatorio. Unde in libro Macha.
Secta ergo et salubris est cogitatio. Secta est pro professione
nec salubris est pro elemosynarum largitione. Unde Matth.
Date elemosynam et misericordia auertunt vobis omnia. Daniel.
Redime elemosynis peccata tua. Beatus. Elemosyna data
in vita est lucerna que illuminat animam ne cadet in tenebras
eternas. Idem. O homo si ieiunas in hoc non differas
a diabolo: quia ipse nunquam comedit: si vigilas ipse nunquam
dormit: si continentis es ipse nunquam colit: si silentium tenes
ipse nunquam verbis defluit: in hoc solus maxime diabolus
superas: si elemosynis operam preestes. Beda. Sinistra
adoraturus manus suas expandit ad deum qui eas ad sub
ueniendum pro posse suo pauperi non ostendit. Aplos. Pietas
ad omnia valet. Item si quis lubricum carnis patitur
vapulabit: sed non peribit. Hiero. Non memini me legisse
aliquem esse damnatum in hoc seculo qui vitam duxit li
beralem. Bre. Nunquam est vacua manus annuere aut propter
munus ubi est archa cordis repleta bona voluntate. Au
gu. Qui dat propter presentium pudorem ut interpellentis
tedio careat rem et meritum perdit. Aduersus. De facie le
ta sine leticia faciet sceleris tue. Si dederis prodis tibi meri
tumque mei. Aplos. Multatim dantes diligit deus. Aug. Ele
mosyna est res sancta augens presentia et minuens peccata: se
parans a demonibus. Iugens angelis: et est quasi murus in
expugnabilis circa animas. Thobias. Magna fiducia est
elemosyna coram deo omnibus facientibus eam. Idem. Elemosy
na ab omni peccato liberat et non sinit animas introire in
tenebras eternas. Salomon. Sicut aqua extinguit ig
nem sic elemosyna peccatorum. Elemosyna enim extin
guit ignem peccati ignem ire dei et ignem totius gehene.

Item dicitur est de elemosyna duplici. scilicet spiali et corporali et de speciebus eius est auctoritatibus probatis. Hinc dicitur de suffragiis quibus sacerdos aiabatur existere tibus in purgatorio tenet suffragati quorum elemosynis usus est vititur quibus animabus purgandis in penis purgatoris annis pro die statuit in penitencia in hac vita neglecta vel non parca que aie sunt tertia pars ecclesie expectantes in purgatorio liberatione. Exemplum de filiis israel per desertum transiitibus. xl. annis. quibus xl. diebus transissent si contra deum non peccassent. Triplex enim dicitur ecclesia. scilicet in hoc mundo militans: in celo triumphans: in purgatorio expectans ut predictum est liberationem quibus quattuor modis precipue potest subueniri.

Et. Unde versus.

Missa preces dona ieiunia quattuor ista.

Absolvit aias quas purgans detinet ignis.

Qui ignis et cetera pene purgatoris graviores et acerbiores sunt quam omnes pene martyrum et omnia genera tormentorum que in hoc mundo a tyranis potuerunt excogitari et adinueniri quare aiaz numerus omnium viventium multitudinem excedit. Unde Augustinus. Nescit quid petit quod purgatorium petit. Deus qui dulces erit in hoc seculo satisfacere. Dico quod est gravius in purgatorio esse quam doli oculis potest claudi vel aperiri quam illa pena quam habuit beatus Laurentius in craticula. Unde una lacrima de puro corde proclata plus purgat quam decem anni in purgatorio. tunc inter duos mala minus malum eligendum est. Unde aie clamant ut Job. Misere mini mei misere mini mei saltem vos amici mei: quia manus domini tetigit me. Duplex enim manus in hoc loco intelligitur. scilicet manus tangens. scilicet purgatorio animas purgans expectantes liberationem et manus dantis. scilicet in inferno. Unde Macha.

Setā ergo ⁊ salubris ē cogitatio pro defunctis exora-
re. setā p cōpassionē caroz. salubris p elemosynaruz
largitionē ⁊ orationē fidelīū ⁊ p̄cipue sacerdotū qui
bus comittunt aīe qz elemosyne sunt cibus aīar: oīo
vero potus. Jeiunia fidelīū magna refectio ⁊ conui-
uiū: pegrinatio caroz penarum alienatio ⁊ ereptio.
Indulgētia vero eis data prodest pnt hic meruerant
dñi vīnerēt. Et legī in cōmēdatiōibus aīar. Deo cui
soli cōpetit medicinā p̄stare post mortē. i. indulgētia
qz ibi aīe sunt in foro ecclie expectantes liberationē
s. in purgatorio q̄s manus dñi tetigit: vt dictū ē pre oī-
bus autē remedijs quib⁹ aīab⁹ existētib⁹ in purgato-
rio pōt subuenire missa precellit. Bre. Quātū ⁊ vni-
ficū donuz dei: qz nunq̄ diuina celebrantur mysteria
quāsi tibi cōcurrūt duo virtuosā opa. s. vnius pctōris
cōuertio: vel ad manus vnt⁹ aīe de purgatorio libera-
tio. Et̄ caneat heredes parētuz ⁊ caroz mortuorum
cōmissarij testamentoz: ⁊ maxime sacerdotes ⁊ cete-
ri q̄b⁹ aīe cōmittunt. vel quoz elemosynis vsi sunt vt
vtunt: ne aliquo mō eis hec remedia subtrahant vel
differāt qz coz viaticū ē: qz pro furto ⁊ summo sacrile-
gio eis reputat: qz p̄mo mortalit̄ peccāt in deū q̄ eas
sanguine suo redemit. Scō in setōs ⁊ in oēs angelo-
rū de quoz collegio sunt dñi liberent. Tertio peccant
in omnes animas existentes in purgatorio: qz impe-
diunt eaz absolutionem. Quarto peccant in omnes
christianos viuos pro quibus anime liberate a penis
orarent ⁊ intercederent ad deum. P̄o quibus negli-
gentis tales si non satisfecerint in presenti graulter
punitentur: ⁊ in futuro seculo damnabuntur.

S Equitur vt supra dictum est. vt quilibet pastor
sit sedulus ⁊ fideliter sollicitus pro grege sibi cō-

missio. s. p. o. v. i. n. i. s. ⁊ p. r. o. d. e. f. u. n. c. t. i. s. ⁊ n. o. p. s. o. n. a. r. u. m. a. c. c. e. p. t. o. r. q. i. x. p. s. g. e. n. e. r. a. l. i. t. e. r. v. n. o. e. o. d. e. m. q. p. r. e. c. i. o. i. d. e. s. t. o. m. n. e. s. r. e. d. i. m. i. t. v. t. m. e. r. e. a. n. t. u. r. a. d. o. m. i. n. o. d. i. r. e. c. t. e. c. o. m. e. n. d. a. r. i. d. i. c. e. n. t. e. E. u. g. e. s. e. r. u. e. b. o. n. e. : q. u. i. a. s. u. p. e. r. p. a. n. c. a. s. u. l. =
 s. i. f. i. d. e. l. i. s. s. u. p. : a. m. u. l. t. a. t. e. c. o. n. s. t. i. t. u. a. m.

Quo ergo ordine sentitur ille qui semper absens est a cura sua : nec preest vt pastor : nec regit vt mercuarius. In illo extimo ordine in quo nullus ordo : sed sempiternus horroꝝ inhabitat. Er. Adiroꝝ clericos aliud esse q̄ q̄b̄ apparent in vestitu ⁊ habitu : aut quantum sunt clerici gestu ⁊ actu neutrum exercerent : nec regunt se vt clerici deberent : nec pugnant vt isyrl. Inordinanter plures ex eis viuunt contra canones ⁊ statuta ecclesie confundentes seipsos ⁊ totis clerici honestatem. Et quia hęc cum omnibus peruersis viuentes moribus ⁊ vita participant omni pena in futuro punientur. Unde Origenes. Anumquodq; quod est peccatum habet suum deuentum. vt vnum quodq; demonium habet suum supplicium. Attendite ergo o vos sacerdotes ad quid vocati estis electi ⁊ constituti vt dictum est : et seruite deo in sanctitate et iusticia. Unde Apostolus. Non enim vocauit nos dominus in immundicia : sed in satisfactionem. Unde idem. Hęc est enim voluntas dei satisfactio vestra vt sciat vnusquisq; vas suum. idest corpus in satisfactione possidere : quia ambulans in via immaculata. idest in castitate mentis et corporis. Hic mihi ministrabit in tanti corporis ministerio : rege dominus exaudiam eum. Unde Augustinus. Quid prodest si castitas seruetur in corpore : ⁊ mentis integritas intus polluitur in mente. Celsarius. Virginitas in corpore nihil prodest : si charitas cor-

de discedat et humilitas: nec iam carnia integritas
seruatur si animus ruinoze supbie corrupit. Ber. Sup
bia castitas non est vera castitas: sed ornatus diaboli
prostribulus. Aug. Animaduertite o vos sacerdotes
in quanta puritate et tremore debetis accedere ad istud
sacrificium ad quod christus accessurus sanguine suda
uit pre angustia ubi ipse sacerdos mirabiliter et inessa
biliter obtulit. Unde dicitis cum propheta. In toto
corde meo exquisiui te. Cor mundum et ea in me de
us id est restaura. et spiritum rectum in uisceribus meis.
ut te perfecte diligere et digne laudare merear.

Quid ergo dicendum est de sacerdotibus manifeste
cohabitantibus cum mulieribus uel adulteris uel for
nicantibus uel proprias uolantibus uel ebriosis: uel la
sciuis et secularibus pluribus negociis ex uanitatibus im
plicatis. Continuis enim conscientibus episcoporum et eorum pla
tis. M. Die. Alieni erroris non est nostrum reddere rationem:
sed plarorum. Ber. Integritatis tue sis diligens explorato:
non alieno. Quid ergo de illis iudicandum est qui
sponsam christi uolunt. M. Die. Sicut sceleratus est sacrosan
ctam ecclesiam temerarie destruere quam domum plebeiam
ita celestius est sponsam christi uolere quam sponsam primam
Blosa super Leuiticum. Cum diabolus super omni peccato gaude
at maxime congaudet fornicationi et maxime in sa
cerdotibus et religiosis qui sunt ministri altaris. M. Die.
Acerbiora gehene tormenta sunt quibus fornicatores et
adulteri debent. Idem. Quid tibi cum mulieribus tu sa
cerdos qui ad altare dei famularia in cuius loco stas.
Dic sacerdos qui eiusdem labijs oscularis filium uirginis
quibus oscularis filiam ueneris o iuda osculo tradis filium
hois. Ber. O sacerdos a corpus tuum efficit quottidie
sepulchrum christi quomodo ex ore tuo egreditur falsitas

per qđ ingreditur tanta veritas. s. ipe xp̄s: quomodo
oculi tui aspiciunt vanitatē qui inspicit tantā verit-
tatē: quare manus tue extendunt ad illicita que tra-
ctant tenētem omnia quare te ingurgitas ebrietate
qui plenus esse deberes dei bonitate. Aug. Si sacer-
dos sit vas incontinentie et libidinis iuxta filii virgi-
nis in altari statuet ydolum veneris et cū ore polluto
profert verba cano canis: os enim eius amaritudine
et dolo pleni est: quis enim oret cū labiis tñ in facie
expuit salvatoris: et cū p̄sumit sumere corp⁹ dominicū
in os eius pollutum: levius esset ei q̄ proficeret ipsum
in lutum. Ber. Ete sacerdos qui in carne ambulat
deo placere nō possunt qui placere meretrici cupiūt
et presumit. Idem. Turpissimū est manus deo dedica-
tas et sacro carismate consecratas pudendis mulierū
rū ingere et post hec sacrosanctum corpus dominicū
tangere. Canon. Nullus presumat audire missam a
p̄bitero quem pro certo nouerit habere cōcubinam.
Aug. in decre. xl. c. de vita p̄biterorum dicit q̄ plus
placet deo rugitus leonum siue mugitus boum et gra-
nitus porcorum siue suum: q̄ cantus in choro p̄sby-
teroz cantantium luxuriantis. Bre. in decre. xl. c. Si
quis p̄sbyter diaconus vel subdiaconus fuerit in
infamia fornicationis inibeo ei introitum ecclesie.
donec satisfaciat de mala fama sua deo et populo: et
si non satisfaciat inibeo vobis ne aliquis vestruz au-
deat audire officium eius: quia omnes benedictio-
nes eius conuertuntur in maledictiones. Testante
Malach propheta. Maledicā inquit benedictioni-
bus vestris: qz manus v̄e plene sunt sanguine. Ber.
E q̄ temerarium et nephariū ē pollutis manib⁹ tra-
ctare filium virginis et ore sordido sumere. Que mēs

non rapitur ad excessum quis oculus non erubescit
quis auditus nō terret vbi insidi precisi p̄scit in ster
quiliniū. i. in os insidi sacerdotis. Mirum est q̄ ta
lis t̄ sic nō veretur angelum dei stare iuxta se quiescet
est p̄ medū. Et tales bene possunt vocari presbyteri.
Susanne. Aug. O tu indigne sacerdos noli plus me
affligere peccando: plus enim me vulnus peccati tul
ledit q̄ vulnus lateris mei. Idem. Magis delinquit
qui iaz regnāre in celis cōtemnit peccādo. s. indigne
corpus xp̄i tractantes ⁊ sumētes q̄ qui crucifixerūt
est ambulātē in terris nō quasi crucifigētes. sed qua
si tanti sacramēti indigni confectores ⁊ presumptuo
si preceptores. q̄ illi semel deli crucifixerunt in terris
isti quantum in eis est indigne tractātes ⁊ sumentes
quottidie crucifigit. Dm̄. Qui indigne xp̄m sumit
idē est ac si ip̄m interficiat. Aug. Meli⁹ ē spiritualia
penit⁹ ommittere q̄ indigne tractare vel t̄gere. Idem.
Inter oīa m̄ dei opa q̄ ab initio impensa sunt saluti
hominis: nihil mirabilius: nihil excellentius q̄ p̄m̄
do crucifixus est dominus. Acopapa. Magis admī
randa est dei humilitas q̄ sua maiestas. Augu. Mi
nima gutta sanguinis xp̄i sufficisset ad redemptionē
generis humani. S; ideo maior copia sanguinis cō
data ē. vt copiosio: claresceret christi affectus nos di
ligentes. Unde Ber. Datet cuius amor christi nos di
ligentes in vulnere lateris.

Atendite ergo o homo quanti p̄ te datum sit ⁊
amarine tu sacerdos qui corpus ⁊ sanguinē tra
ctas dñi. Timēdū vero ē q̄ dñs tales sacerdotes indī
gnos vt dictū ē nō exaudiat: sed magis cum iracūdiā
puocāt. Unde illud. p̄: ouocauerit eum filij eius ⁊
non filie. sed belial in sordibus. idest in peccatis. ideo

diu nō placant: sed magis offendunt euz. Nā et iam
 loca sacra que tangit ⁊ calcant: q̄ diu sunt in pecca-
 tis obstinati contraminant. Bernard⁹. Sacerdos sine
 offensa uiuat ⁊ pro offensis iudicem deum inculpella-
 ne offensum potius ad iracūdiā p̄noceat q̄ compe-
 scat. Augu. Maius p̄iudicium deus in mundo nō pa-
 titur ab hominibus uiuentibus q̄ a sacerdotibus ca-
 rentibus scientia ⁊ bona uita. Idē. Nilus placet deo
 ululatus canum vel lupoꝝ q̄ cātus inimicoꝝ idest cle-
 ricoꝝ maloz. Grego. Nihil ē q̄ d̄t̄m offendat ecclesiam
 dei q̄ q̄ indigni assumant̄ ad regimē animarū. vnde
 prelati quidā n̄ sic temporis parum curant quos iam
 ad ordines recipiant vel admittant: uel quibus in sa-
 cerdotes p̄mouendos manus imponant. vnde layel-
 iam clerum vilipendunt: ⁊ clauēs ecclesie inuisime cu-
 rant totamq; dignitatem sacerdotum quia negligē-
 tes ⁊ ceci sunt duces eozum ductores cecozum. Ap̄tus.
 Cauendum est ne cum alijs predicauerim ⁊ ipse re-
 probus efficiat. P̄dicant quidam non inechādum
 ⁊ ipsi inechantur. non firandum ⁊ ipsi firantur ⁊c.
 vitis tam uerbis q̄ factis inordinate uiuētes perfici-
 unt. Hec omnia prelati cōmitimus ⁊ ecclesiastico cor-
 rectioni corrigenda.

Omnis ergo prelati ⁊ presbyteri in uobis pendent
 anime uestroruz subditoꝝ uobis commissorum.
 Presbyter dicit quasi p̄bēs iter gregi sibi cōmisso
 uerbo ⁊ uite bono exemplo etiā p̄ posse tēporale sub-
 sidium ⁊ nō t̄m q̄rat lucrū rēporaliss: s; aiaz p̄ quib⁹
 filius dei mortem sustinuit. Tū dicit dominus. Quem
 perditam de manu pastoris requiram.

Legitur in tertio libro regum. cum regina sabla
 in aula Salomonis esset intuitu ordines m̄nt-

Itantiss ad mēsam regalē omnē ornatu curse ⁊ fami-
lie p omnib⁹ laudauit ordinē pincernarissērat enim
vni⁹ habit⁹. Aula salomonis signat ecclesiam regina
mēsam. s. summi regis. i. altare in quo cōfici tracta-
tur ⁊ sumit ⁊ fideliter ministratur sacro sanctum cor-
pus xpi. Cui mēse diuersi sacerdotes deferuūt ⁊ ange-
li infiniti qui dicunt virtutes celoz. Qui⁹ mēse. s. al-
ris sacerdotes sunt pincerne ideo debēt esse vni⁹ habi-
tus. i. vnius sancte conuersationis in aula summi re-
gis: vt possint dicere cum psalmista. In domo dñam
bulanimus cū cōsensu idest in dei volūtare. Qui pin-
cerne scilicet sacerdotes pro omnibus sunt relictī ⁊ cō-
stituti ad diuina libamina infundenda ⁊ ad honorē
summi regis ⁊ filie. i. fidelibus propināda. Unde eis
dicitur p. pphetam. Vidamint q̄ fertis vasa dñi. i. p-
parate illi corda vestra in omni veritate ⁊ mundicia
interius ⁊ exterius. Interius p̄ charitatem ⁊ exterius
per bonam famam ⁊ honestam conuersationē vt di-
gni sitis bibere de manu domini calicē vini meri ple-
nū mixto. in psal. Calix meus inebrians q̄ preclarus
est. Canti. bibite vinum quod miscui vobis. s. in mea
passione sanguine ⁊ aqua de meo latere profluente. ⁊
inebriamini vino mee dilectionis non tantum dico
mero: sed meracissimo scilicet illius vne dē qua legi-
tur. vt biberent sanguinē vne meracissimi. i. sangui-
nē filij virginiū intemerate. Benedico illius vitis qui
dicit. Ego sum vitis vera ⁊ pater meus agricola est.
Mobilis est vinea in qua pater celestis agricola est.
nobilis vitis filius dei est: nobiles palmites scilicet a-
postoll: nobile vinum eius cuius sacerdotes sunt pin-
cerne scilicet illius sanctissimi vini: idest sanguinis
christi qui profuit de torculari quod dominus solus

in ara crucis dum pateretur mortem calcavit q̄ om-
nibus. s. sanguinē vuc predicte in eum credētibus pro-
pinaret inracissimū quē assumpsit homo factus de
mundissima carne gloriose virginis marie.

Aya vos sacerdotes p̄ncerne vero salomonis. i.
iesu xp̄i ⁊ camerarū ⁊ secretarij ⁊ dispensatores
ministerioꝝ dei diligenter attendite in quo gradu ⁊ di-
gnitate stitis cōstituti. s. super omnia bona dñi. Unde
Aug. Quid potuit deus plus sacre sacerdotibus q̄
seip̄z creare tractare sumere ⁊ ministrare. Ergo red-
dite ad cor ⁊ inspicite illud insigne p̄uilegiū v̄se di-
gnitatis. Quinq; enim sunt dignitates sacerdotum
pre ceteris. Primo dicit sacerdos quasi sacris dona-
tus. s. sacris ordinibus. qz ip̄e ē in summo gradu q̄ est
sacerdotū. Secūdo quasi sacris deditus. i. sacramentis
ad sacrificāda sacramēta. T̄t̄o ip̄e sacrificat sacrosan-
ctū corpus dñi cum verbis signis p̄digiis ⁊ cetera sa-
cramēta. Tertio dicit quasi dās sacra. Dat enim ba-
ptismū cōfessionē penitentiā indulgētiā eucharistiā
benedictionē ⁊ extremā v̄ctionē. Quarto dī sacer-
dos quasi sacra docēs. docet enim verba sancti euan-
geli ⁊ articulos recte fidei. Quinto dicitur sacerdos
quasi ducatū p̄bēs ⁊ iter p̄plo det ad regna celoꝝ ver-
bo sane doctrine ⁊ vite bono exēplo. **Versus.**

Sacris dotatus ⁊ sacris deditus. **Agostot̄is;**
Sacra docēs sacra dāns ⁊ ut dux sacer esto sacerdos.
Ber. Elegit mihi in sacerdotem dignum mansionis
habitaclū in vase vitreo. qz lz vitrum de vili mate-
ria fit. tamen probatur clarius lupcr aurū ⁊ argen-
tum. Sic quilibet sacerdos quīs sit peccator tamen
prelucet omnibus alijs rebus regibus ⁊ p̄ncipibus ⁊
est dignior omni creatura. **Vos estis genus electum**

gens sancta regale sacerdotium populus acquisitio-
nis: non solum temporalis electionis: sed eterne pre-
destinationis. Elegit autē vos dominus ante mundi
constitutionem qui nondū et eratis nihil predestinati.
Et est notādum q̄ p̄destinatio nihil aliud ē q̄ gratie
vel glorie preparatio. s. in presenti et glorie in futuro.
Unde Augu. sup illo verbo elegi et p̄elegi. *Presby-*
ter siue sacerdos si deus sic te elegit redde rationem
villificationis tue. quid vel quod in hoc seculo elegeris
dum deus ultionem a te requirit. q̄ scriptum est. Cui
plus donauit plus requiratur ab eo.

O ueneranda sacerdotum dignitas: si digne et sa-
cerdotaliter vixeritis: intra quorum manus ve-
lut in utero virginis filius dei incarnatur: *De celeste*
in ysterium qd̄ p̄ vos pater et filius et sp̄s sanctus ita
mirabiliter operatur: q̄ uno eodemq̄ momento idē deus
qui p̄sudet in celo in manibus vestris ē sacrificium.
Bre. Hoc tam insigni priuilegio super celum: mirat ter-
ra veretur homo horret infernus: contremiscit dia-
bolus veneratur angelica cellitudo. Quid ergo retri-
buam domino pro omnibus que retribuit mihi. Ver-
bi gratia. Ille qui creauit me dedit mihi creare se q̄
creauit me sine me creato: mediante me. Quid ergo
retribuam domino pro tā singulari dono sacerdotij
mihi impenso quod est datum optimū et donū p̄fectū
quasi dicat. nescio nisi duo minura. s. corpus et animā
Corpus in seruitutē et animam in laudem. Unde. psal.
Lauda anima mea dominum.

Considerate ergo mirabilem vestre excellentie
dignitatē q̄ vos deus nō solū p̄ cetero genere
honorauit: sed etiā p̄ cunctis creaturis quas ad lau-
dē et gloriā noīis sui creauit. Unde dñs. *Ego constitui*

te super gentes ⁊ regna: vt euellas peccati maculā ⁊ edifices corda hominū penitentiam agere volentū ⁊ disperdas errores ⁊ plantes virtutes in animab⁹ viuificandis. An̄ dñs. Ego vos elegi de mūdo ⁊ posui vos ad gratiam vt estis volendo ⁊ fructū afferatis fideliter operando: ⁊ fructus vester maneat in eternū congregando. Ber. Nilius fructus charior deo est q̄ fructus animarū pro quibus mortem sustinuit filius dei. Qui enī deo in oībus hominibus lucrantur aīas per baptismū regenerāt ⁊ p̄ cōfessionem ⁊ p̄ penitentiā reuocant ⁊ eos sacramento eucharistie cibant. quasi dicat. nullus nisi sacerdos. Malach. Labia sacerdotum custodit scīaz. s. dei: q; angelus dñi exercitus est. Angelus in cōuersiōe: angelus in diuinā gratiarū actione: angelus in ardore charitatis: angelus in subiectionis humilitate. Salua reuerentia. angelorū quorum infinitus est numerus. dico q; maiores estis q̄ angeli ⁊ preceditis dignitatem eorum largo modo loquendo. Qui namq; angelorū tradidit deus quod datus ē sacerdoti scilicet. Quod cūq; ligaueris super terram erit ligatum ⁊ in celo.

Nota due claues sunt scilicet scientie ⁊ potestatis date a domino beato petro et ceteris hominibus: nō omnibus sed solis sacerdotibus ⁊ successoribus suis. Licet enim solus deus peccata remittat. tamen nunq̄ vel raro sine suis ministris id est sacerdotibus. Ad potest. phari per leprosos: quos euz dñs misisset dixit. Ite ostendite vos sacerdotibus. ⁊ humiliter obedite ⁊ irent mundati sunt. Probari etiam potest per Lazarum: quem cum dominus suscitasset a mortuis dicit discipulis suis. Soluite eum ⁊ stnite obire. ⁊ quare ipse dominus nō soluit eum a vinculis

cordis quis soluerat eum a vinculis mortis. quare non iussit in ariam et martham sorores eius soluerent iudeos cognatos eius qui ei erant propinquoze de bito naturali quod discipuli domini. Per hoc euidenter patet et probatur. quia solis sacerdotibus data est potestas a domino ligandi atque soluen di. Ecce quanta dei benignitas et sacerdotum dignitatis quia ipse dominus quandoque per malos bonum operatur et hoc ideo ne clauis ecclesie a fidelibus parui pendantur. quia si aliquando sacerdotes non habent ex merito tamen habent ex officio dignitatis. Et si quis sacerdoti indignus sit quod absit hoc sibi non tibi.

Ecce quanta potestas vobis sacerdotibus data est: quis lingue vestre clauis celli facte sunt. **Beatus.** Quanta dignitate stulit vobis deus. Quanta est prerogativa ordinis sacerdotalis. Pretulit vos regibus terre: pretulit hunc ordinem omnibus hominibus immo ut verus loquar. pretulit vos angelis thronis et dominationibus. Sicut enim non angelos sed semetipsum apprehendit abraha ad faciendam redemptionem sic non angelis sed hominibus. scilicet solis sacerdotibus corporis et sanguinis sui commisit consecrationem. Nota quod ad quicunque verba sacerdotis stantis ad altare dei et dicentis verba canonis. Hoc est enim corpus meum. **Aulus.** Dominus dedit vim conficiendi in cena prelati vel in consecratione sanguine et aqua de suo latere profluen te dicebat. Hoc facite quotienscumque sumitis in meam commemorationem. id est ob mei amoris memoriam quam exhibuit in cruce passus pro vobis. Nunc enim ut dicit. **Bernardus.** Celi celorum aperiuntur et ipse christus qui est in sinu patris mox venire dignatur in manus sacerdotis ad virtutes celorum deseruiunt. et panis in altari in ver-

11
rū corpus xp̄i : ⁊ vñs in eius sanguinē conuertitur ⁊
transmutatur ⁊ sub modis forma panis totus vel s̄
vetus deus ⁊ homo. Unde ysayas. Vere tu es deus
absconditus scilicet in hoc pane ⁊ medicina sub nebus
la. psal. Mirabilia opera tua domine. s. in hoc sacra
mento corporis ⁊ sanguinis tui. ⁊ aia mea cognocet
ntimis. scilicet credendo firmiter.

Quam ergo tante dignitatis sit sacerdos q̄ crea
tor sit sui creatoris ⁊ totius creature ip̄m p̄dere
vel dannare incōueniēs ē. An̄ ysidorus. Sicut patres
interficere filii impossibile ē sic creator ē perdere crea
turā incōueniēs ē. Sicut in ecclesia relique sanctorū
quorū sic in celis sunt condunt: sic ip̄e deus requiescit
in corde digni sacerdotis. Aug. Kelgi es ⁊ p̄legimus
hī cor digni sacerdotis in habitaculo dignū mee mā
sionis tanq̄ in vase vitreo. Licet vitrum sit de vili ma
teria tñsplēdidius ē auro ⁊ argēto. Si sacerdos p̄es
lucet dignior ⁊ maior coram deo omnibus hominib̄
regibus ⁊ principibus huius mundi in sua dignitate.
Et honorādī sunt sacerdotes quibus deus tñam in
mūdo p̄e oibus hoib̄ stulit gr̄am ⁊ hono: ē. An̄ dñs
Qui vos audit me audit : ⁊ qui vos spernit me sper
nit. Elplā. Qui vos cōturbat. s. indebite iudicium por
tabit quicūq̄ est ille. Zacha. Qui vos tangit faciet do
tes offendit pupillā oculi mei. Et dñs in psal. Noli
tangere xp̄os meos quos ⁊ propheta vocat dñs. Et in
prophetis meis nolite malignari.

Legitur de Alexandro rege magno: q̄ cū venit hic
Ierusalem ad expugnandum eam: occurrit ei sacer
dos iudeorum in ornatu pontificali. quesiuit rex quis
esset: ⁊ dictū est ei q̄ esset sacerdos altissimi: ip̄e vero
descendēs ab equo humiliter inclinādo: honorauit eū

Et sic iudei p̄ eū optinuerūt gr̄am regis quāto magis
sacerdotes xp̄ianorū hui⁹ ep̄is hō norandī sunt: qz ip̄e
deus honorat in ip̄s̄is cuius camerarij sunt ⁊ ministri
Salomon dabit illis. s. sacerdotibus electis del donū
⁊ fors in tēplo dei altissimi. s. fors duplex gr̄e ⁊ glorie.
De sorte gr̄e Aplus. in manibus tuis sortes mee. i. or
dor ⁊ vita electionis. De sorte glorie. Dante. Stabis
in sorte tua in finez diez. Sapiē. Ecce computati sunt
scilicet sacerdotes inter filios dei ⁊ inter sanctos fors
illoz est. s. sacerdotuz. merito ergo gaudete ⁊ benedi
cite vos sacerdotes dñi dño laudate ⁊ superexaltate
eū in secula qui vos ad tantam gloriā elegit.

Quērit filius hoīs q̄rere ⁊ nō seducere saluare ⁊ nō
dissipare sicut mall̄ prelati. De q̄b⁹ Sapiē. Durū
ē iudiciū hīs que male durius hīs q̄ postq̄ intrauerūt
male viuit durissimum hīs q̄ male p̄sunt. Tres enim
sunt questioēs quō intrasti quōd vixisti ⁊ quōd rexiisti.
De primo. Amice quōd huc intrasti nō habens vestem
nuptialē. Si forte canonicē intrasti nō p̄cisi nō p̄ p̄ci
um v̄olentias. nō p̄ p̄cisi non p̄ cōsanguinitatem. Ad
huc restat qua intentioē. aut p̄ charitatē aut p̄ cupi
ditatem. Si p̄p̄t deuz faciat q̄ dei sunt sicut q̄ venit ad
forum faciat ea propter q̄ venit at ille obmaruit quia
non placuit sibi de hac questioē quia oculus eius non
.. it simplex. idest intentio. igit̄ totum corpus erat te
ne rosūm. Unde dñs. Mitte euz in tenebras exterio
res. Secunda questio fit p̄ ysayā. Tu qui es. quasi q̄
reret quā hīc qualiter vixisti in ecclesia tua. Si ne
scis respondere sequitur apporari tefaciaz quasi ap
portat gallus gallinacius qui maior ē alijs. Et maio
res in ecclesia dei iaz nihil faciūt sed minores. Tertia
questio fit p̄ Iheremiā. Ubi est grex tuus qui datus ē

tibi pecus inclitum, id est valde gloriosum. Et ne cre-
 das deū posse dubitare de aliqua oue: dicit enim ad-
 huc transibant oues p manus numerantis. Et igitur
 non solum pro vobis sed pro singulis subditis opor-
 tet rationem reddere q̄ durissimū putas iudiciū eis
 omnibus qui presunt. Tria sunt quibus optime dia-
 bolus vincimus scilicet ardens cogitatio carni mor-
 tificatio & acuta oratio. De primo psal. In medita-
 tionem meam exardescit ignis quo iugas diabolum ful-
 gura coruscantem: maxime si meditationes sint de
 passione xpi. De secundo Aplos. Castigo corpus meum
 & in seruitutem redigo. De tertio Eugu. O homo humi-
 lis diuinū pmeretur auxiliū. Christus dicit per. Eze-
 chielem, ad prelatus. Speculatorē dedi te domui isrl
 id est layca. Unde valde necesse est: ut sint lucidi pas-
 siores: quia nemo potest speculari in speculo lutoso.
 Christus est sol pastor debet esse luna: luna autem nō
 habet lumen nisi a sole. ita sacerdos non habet reci-
 pere decorem a mundo sed tñ a christo. Pr̄sacerdos
 qui pro nummis celebrat videtur dicere cum iuda.
 Quid vultis mihi dare & ego vobis euz tradā. Ergo
 nephas est vendere dominū suum. Cogita q̄ primus
 seruus venditur seipm suspendit. Judas enim num-
 mos misit in templum. Peiores sunt sacerdotes qui
 denarios pro quibus cantant mittūt in lupanar & in
 ventrem suum. Judas semel christum vendidit & e-
 hoc penituit. & tu forte multotiens vendidisti & nō
 penites: caue ne desperans teipm suspendas. Bernar-
 dus. Venient ante tribunal iudicis audietur populo
 tñm accusatio & grauis allegatio quorum viuerunt
 stipendiis & non diluerunt eoz pctā. Audi dñs dicen-
 tem. Vos comeditis pctā ppli. Et alibi. Pasce pasce

sed nō dicit vende vende. Itē. **O** bone Iesu videt con-
tra te **o**spirate vniuersitas populi xp̄iani. Nam illi in
p̄secutiōe tua sunt p̄suli qui in ecclesia vident̄ gerer-
re p̄ncipatū. Si quis de populo deuiat ille solus pe-
rit: sed sacerdotis error multos perire facit etiam nō
obest quātum p̄dest. Bernardus. **O** sacerdos corpus
tū efficit̄ quottidie sepulchri xp̄i cur tunc p̄ os tuū
egreditur falsitas p̄ qd̄ quottidie ingreditur veritas:
Cur oculi tui vident̄ vanitatē: qui quottidie aspiciūt
veritatē. Cur manus tue extenduntur ad illicita et in-
anias q̄ tenēt tenētez omnia. Cur te ingurgitas ebrie-
tate: qui totus plenus debes esse bonitate. Rogo er-
go te vt fugias omnē vanitatē: ne in futuro cōdenne-
ris p̄ veritatē. Tāto vtiq; graui⁹ cades ab alto quan-
to excellētius polles dignitatis officio. Idē. Bernar.
O dñe pasto: es tui mutati sunt in tōsores agni in lu-
pos: defensores et dissipatores qui deberent esse sobrii
quottidie sunt ebrii. qui p̄clati pilati. qui casti ince-
sti. qui pastores seductores. Hōne toties repetitū est.
Petre a mas in epasce oues meas. q̄si dicat. Hic te
p̄fecte diligas. id est plus q̄ te tua et tuos non intromit-
tas de cura ista nec tu sacerdos: et maxime pastor: pro
quibus pro quibus effusus ē sanguis meus. Bernar.
Non debet alioꝝ ducatiū suscipere qui non vult alios
ene vinēdo p̄cire. Nullus ita vilipendit officii suū
ut clericū. Fabri et agricole mane surgunt sed non
ip̄i dormiunt enizvsq; ad meridiēz. Ber. Et sacer do-
tibus miseris proditoribus sociis qui xp̄m iterū. i. in-
quantū in eis ē crucifigit: et sanguinē testamētī pollu-
tū ducunt. Qui manibus pollutis oculis impudicis-
ore veneratoꝝ corde impudico: dum ad venerandū sa-
cramētū nō repetenter accedunt angeloz assistentes

offendunt et de singulari medicina sibi mirabiliter acquirunt eternam dānationē. Caute vobis prelatuli voratores vt catuli mortem nō attēditis qui fauores venditis. Danī nummi pcurant paruuī. s. ydiote irregularē exēdicari glēstire: ebastost: iusozes: nunq̄ casti semper incesti ve vobis ve et semper ve.

Dominus transiens de hoc mundo ad patrem ecclesiam quā suo sacratissimo sanguine redemit fratribus suis. s. sacerdotibus regendam commisit dicens. Exiui a patre et veni in mundum: iterū relinq̄nomi dum et vado ad patrem. vos oues meas custodite pro quibus sanguis meus effusus est. Quarta sit dignitas sacerdotalis scilicet officii ordinis audiuimus et videmus. Quantumcumq̄ enī sit aliquis bonus: tamen non potest cōficere corpus xp̄i: nisi ordinatus fuerit vt officii sacerdotalis exhibeat mysteriū dei alit officium tribuere et benedictiones. Unde. Augu. Sacerdotes non pp̄ia virtute benedicunt: sed quia christi figurā gerunt et propter eum qui in ipsis est benedictionis tribuunt plenitudinem. Sacrum et celeste mysterium quod per vos pater et filius et spiritus sanctus mirabiliter operatur: credimus q̄ post dei non est tanta gratia et potestas sicut est vestra. Unde. Bernar. Super potestate vestra et tam insigni p̄uilegio vestro. stupet celum: miratur terra: contremiscit diabolus: abhorret infernus: veretur homo: veneratur plurimum angelica celsitudo: q̄ vno eodemq̄ mōtō deus qui presidet in celo et in manibus vestris est in sacrificio. Sed vnde hoc dulcissime et piissime Iesu vt sacerdotes qui sunt vt nos vermiculi et puluis et cinis te presentes h̄fē mereantur p̄e manibus p̄e oculis qui totus integer sedes ad dexteram patris qui

vnus ore momento a solis ortu vsq; ad occasum ab
aliquo vsq; ad auitrum presto es dñe. Certenon ex de
bito non ex merito sed ex voluntatis tue beneplacito
preparasti te in dulcedine tua pauperi deus scz sacer
don. Nec est vere celestis in dulgentia. Nec e cu z alata
gloria. Nec e vere superexcellēs gloria sacerdotes deum
tenere in manibus: nullis angeloz: nullis archange
lor: nullis spiritibus: sed hominibus nō omnibus: sed
tm ordini vfo cōmissa eē credimus celebrationē tan
ti mysterii vt cōsecratus in sacerdotem proius i diēm
cōficiat in altari qđ xps in cena paschali consecit in a
nibus suis. In altari quippe sacerdotum ore z mani
bus cōficiē xpi corpus: non creatur: non nascit: sed qđ
totū in dextera p̄ris est. est totū in manibus totum in
ore sumentis vnus in multis ex diuersis. Sacerdos
tu es sacer dux: sacra docens: sacra dāns. Sacer dux in
exhortatione. sacra docens in participatione carnis
z sanguinis christi. sacrum dās p deo exēplū viuendī
ceteris vt amplius mouearis: imo vt magis incole
scas in amorem tui redemptoris voluit xps vt iugiter
coleretur per tuum mysterium qđ semel consecrabat
in mundi p̄lectum z perhennis illa victima viueret in
memoria z semper crit in gloria patris. Unde moys
ses rogauit dñm quondā dicens. **Q**stēde mihi teipm
dñe verum. S; nō tibi solum ostendit sed in manib⁹
tuis se totum tradidit. Delectari ergo debes otu sa
cerdos z gaudere in sacramento altaris: in cuius cō
fessionem fidelis minister inuenit in medio patris z
filii z spiritus sancti astantibus ex omni latere super
rius ordinibus sacramentum per nobile in ysterium
superexcellētis glorie vidit sacerdos z stetit filius
dei fratrem suum amantissimum cuius veraciter car

nem ⁊ sanguinē tenet. Unde ꝑsal. **H**arrabo inquit
 nomen tuum fratribus meis. **E**liet ⁊ sentit spiritum
 sanctum a patre ⁊ filio procedentem domesticum esse
 sociū factorē ⁊ dispensatorē suum qz ipse vere consolatorē
 penitentis ⁊ aduocatus omnium in se speratum.
Eidet verum deū ⁊ sentit spiritaliter angelos ⁊ om-
 nem celi celoꝝ senatū sibi applaudētē vt cōdūctis corā
 scribi mereat. **I**biq; celebratur familiare colloqui-
 um inter deum ⁊ moysen amicū suū. i. fidelem mini-
 strū. **P**ensa igitur iugiter amplectere suauiter repo-
 ne fideliter quid audis: quid ages: quid legis: quid
 tenes. **C**alix sepulchriꝝ xp̄i patena lapidē sup positū
 corporale sudariū substractoria corporalia lintheamē
 na quibus inuolutus fuit christus significat. **V**ostis
 quam videns non est panis sed caro ⁊ sanguis eius q̄
 pependit in cruce pro mundi vita. **J**am oculis tuis vt
 des panem angelozum qui nescit putrescere. non va-
 dit in secessum. sed ducet te in excelsum illuc reducet
 te vnde retraxit ymaginem. **H**oc itaq; sacramen-
 tum ab eterno in celo repositum: sed diabolo peni-
 tus celatum prophetis quibusdam reuelatum solici-
 tudini ⁊ suscitati vestre est traditum ⁊ per omnia do-
 natum. **Q**uis vldit talia vident oculi nec mirantur.
 quia omnia sicut voluit fecit. **S**acerdotes quantuz
 est q̄ in elevatione manū vestraruz capita regū in-
 clinantur q̄ reges ⁊ regine vobis munera offerunt.
Sis ecclesia vos patres conficitur ⁊ expectat inter-
 cessores. **I**n quozum priuilegiū amoris premium da-
 tum ⁊ dictum est petro. **P**asce oues meas. **I**n singu-
 laritate potestatis datum est ⁊ dictum est apostolis.
Quodcumq; ligaueris super terraz ꝛc. **P**ensate quā-
 tum est hoc maximū scilicet si ad ligationez angeloz

assensus hominum expectaretur quantum ergo est si
ad arbitrium hominum assensus inclinatur angelos
rum. audite vestri officij dignitatem. cautelam ⁊ con
stantiam cū dixit. Elegi vos ⁊c. officium vt cum dixit
Eatis cautelam vt cum dixit. Fructum asseratis. con
stantiam vt cum dixit. fructus vester maneat. Vobis
etiam dictum est. Ite in vniuersum orbem ⁊c. Electi
ergo estis vt eatis ergo periculosus est vobis stare
generosus sedere periculosissimum est facere.

Recordor me legisse qđ accidit in Burgundia. cū
sacerdos quidam veniret ad synodū trāsiens p
medij nemoꝝ obutū habuit diaboli in figura homi
nis transfiguratus: quē cū salutasset tradidit ei litte
rā quādam clausam tradendam episcopo ⁊ vniuersis re
ctoribus in illa synodo congregatis quam cum aper
uisset episcopus in presentia omnium fecit legi. *Te
nor autem illius littere erat iste. Rectores tenebrarū
rectoribus ecclesiarum salutem. Mandamus vobis
qđ multum diligimus vos: quia quodcūq; vobis com
mittitur ad infernum euz magnis glomerationibus
destinatis. Ite alibi dictum fuit episcopo peruerso ⁊
christo domino. Quando mihi reduceas animas quas
cum prauo exemplo damnificasti. Bernar. Timeant
clerici ministri ecclesiarum qui in terris res sancto
rum quas possident tam iniue gerunt. vt stipendia
que sufficere debeant minime contenti superflua quib
us egehe sustentari deberent impictate sacrilegij sibi
detinent ⁊ in vsu superbie atq; luxurietuz pau
perum consumere non verantur duplici iniquitate
peccantes. s. ⁊ qđ aliena diruptunt ⁊ sacris in suis va
nitatibus ⁊ turpitudinibus abutitur. heu hodie nō
pascunt pastores oues sed seipos propter qđ cōmiserunt*

de dominus dominationē. Ezechielis. xlviij. De pasto-
 ribus hircusa ieru. q: pascebant seipos: non oues pa-
 scuntur a pastoribus a quibus pasci deberent. Unde
 Bernar. Conuenit bonitas amabilem scientia disci-
 bilis: disciplina mutabilem reddunt. Scientia ⁊ di-
 sciplina bonitatem attrahit: scientia corrigit ⁊ disci-
 plina poscit. Debet autē quilibet platus religiosus ⁊
 clericus qui alijs preest sollicitus esse quomodo deo
 placeat in puritate conscientie. Bernardus. *Ad* uo-
 care spiritualiter corpus christi ⁊ passionis ⁊ redem-
 ptionis eius attentius recolere sacra beneficia ad su-
 mendū suauiter in conscientia ⁊ recolendū fideliter
 in memoria. Aug. Quotidie corpus christi sumere
 non laudo nec vitupero. Hoc est signum sepe cōmuni-
 candi est de preceptione huius sacramenti timor: ser-
 uilis minuitur ⁊ incendium charitatis plus augmen-
 tatur. Sed per hoc aliqui retrahuntur cum de con-
 functione deuotionem ⁊ consolationem singularē nō
 ita precipiunt prout eis beneplacitum foret ⁊ hi ma-
 gis sua q̄ de sui videntur querere.

O veneranda sanctitudo manuum sacerdotum
 O felix exercitum. O mundi vere gaudium.
 vbi ima summis iunguntur. cuz christus tractat chri-
 stum sacerdos dei filium. cui delicie sunt esse est filius
 hominum. Unde petrus in canonica. Vos estis gen^o
 electum regale sacerdotum gens sancta populus ac-
 quisitionis. Augustinus. Vos estis inquit genus ele-
 ctum non solum electione temporalis prelationis.
 sed vt spero electionis eterne predestinationis. Un-
 de. Apostolus. Elegit eos ante mundi constitutionē
 qui nondum erant predestinati. Augustinus. Quo-
 modo elegit eos ante mundi constitutionē qui nondū

erant nisi predestinando. Grego. Predestinatio nihil aliud est quam gratie presentis est glorie future preparatio Augusti. Quatuor enim requiruntur proprie ad preparationem gratie presentis et predestinationem glorie future. Primum est voluntas tribuente. Secundum est libertas voluntatis. Tertium est predestinatio non existentia. Quartum est meritum accipientis. Alioquin nec gratia in presenti nec sequitur gloria in futuro. Unde Aplos. Quos presciuit hos predestinauit conformes fieri imaginis filii dei scilicet sacerdotis in tantum mysterii ministerio. Idem quos predestinauit hos et vocauit: et quos vocauit hos et iustificauit: quos iustificauit illos et magnificauit. Gloria. In predestinatione est gratia: in uocatione potentia: in iustificatione leticia: in magnificatione gloria. Unde vos sacerdotes estis genus electum.

Augustinus. Presbyter siue sacerdos sicut deus te elegit et preelegit reddere rationem villicationis tue in quam vel in quos tu in hoc seculo elegeris dum deus electionem a te requireret non est dubium dare an sacerdos sit angelus an diabolus. Si uixerit in castitate corporis et anime et humilitate est angelus. Si uixerit econuerso est peior diabolo. Et hoc est horribile ualde malum presbyteria. O sacerdotes considerate vestre dignitatis dulcissime excellentiam: quia dominus uos ditauit pre omnibus creaturis. Non otia sunt quippe sacerdotes quibus dominus tantum in mundo pre omnibus contulit gratiam et honores.

Sapientia. Ecce computati sunt. scilicet sacerdotes inter filios dei et inter sanctos illo est. scilicet sacerdotum. Merito ergo gaudete et benedicite uos sacerdotes dei: laudate et superaltate eum in seculo. qui uos ad

tantam dignitatē ⁊ gratiam elegit. Et gratias agite
 ⁊ pro tantis beneficijs presentibus preteritis ⁊ futu-
 ris: ⁊ eternalib⁹ tēperalibus ⁊ spiritualibus ⁊ roga-
 te suppliciter dicent̄ es. Confirma hoc deus quod ope-
 ratus es in nobis per immēsam gratiam tuam in pre-
 senti ⁊ presta: vt cum omnibus nobis commissis om-
 nibus fidelib⁹: ⁊ cū omnibus sanctis ⁊ angelis tuis in
 futuro in regno celoy cōfiteamur nomini sancto tuo
 ⁊ gloriemur in laude tua in eternum.

Omninus noster pontifex de vestibus sacerdo-
 talibus mysticam ⁊ summus sacerdos cōmissa
 inducit in alino vrero scilicet beate virginis marie.
 Ministri vero iudeorum dederunt ei amictum alapis
 contextum. Herodes albam quando illusit cum alba
 veste indutum. Ministri pilati cūgulum quando fla-
 gellis ceciderunt eum. Dederunt ei phanone[m] qm̄ li-
 gauerūt ad colūmā stōiā sputis cōtertā. Casulā quan-
 do induerūt eum veste purpurea dicentes. Huc rex iu-
 deoy. Lancea pro baculo. Crucem pro sede episcopali
 Spineā coronam pro insula. Clauum in pedibus pro
 sandalle. Clauos in manibus p̄ anulo ⁊ cyrothecis.
 Sicq; ornatus pontifex noster p̄ illo templum asper-
 sit missam cantauit hely hely postea indulgentiam
 dedit dicens. Pater dimitte illis ꝛc. P̄ elari temere
 credunt sibi euncta licere. Credidit ⁊ cayphas om-
 ne nefas sibi fas. Se misero mundo: ve p̄mo veq; secl̄o
 do. Ne per pontificium dedecus horrificum. Pontifi-
 ces muti de iure suo male tuti. Quamuis comuti nō
 audent cornibus vti.

Nota sex vicibus sudit christus sanguinem suum
 pro nobis. P̄mo in circuncissione: ⁊ hoc fuit
 nostre redemptionis initium. Secundo in oratione

z hoc fuit nostre redemptionis desiderium. Tertio in flagellatione. Quarto in coronatione z hoc fuit nostre redemptionis meritum quia liuore eius sanati sumus. Quinto in crucificatione in hoc fuit nostre redemptionis precium. Tunc enim que non rapuit ex soluit. Sexto in lateris apertura. ex hoc fuit nostre redemptionis sacramentum: quia inde exiit sanguis z aqua. Sanguis in remissionem peccatorum: z aqua in lauacrum baptismi sacrificandum.

¶ Finit stella clericorum.

¶ Ad laudem libelli.

Aspice presentis o clerice dicta libelli.

Thomen pastoris quisquis habere uoles
Terrens nunq̄ vel paucum rebus adhere

Hunc mundum spernens celica sola pete

Quanta mentis acie perpendere debet

Is quis pastoris accipit officium

Ne pro diuitijs curam sibi vendisse spe

Et non populo dogmate subueniat

Cede tuo dabitur merces condigna labori

Aperte si propium texeris spe gregem

Illicitus si cecet a morte diuitiarum

Uthas ditls ingrediere domos

Uabitur es uero si quis tuus agnus ouili

Ad christi causam ductus hunc reuoca

Uerus pastor oues ad summum ducat ouile

Uermos cum ortus spiritibus exuerit.